

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

مجلة كلية الإلهيات في جامعة بينكول

Bingol University
Journal of Theology Faculty

ISSN: 2147-0774

Cilt: V | Sayı: 9 | Yıl: 2017/1

Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (BÜİFD), yılda iki kez
25 Haziran/25 Aralık basılı yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Bu dergi ulusal ve veri indeksleri ile atf dizin tarafından
taranmaktadır.

BÜİFD dergisinde yayımlanan yazıların bilimsel ve hukukî sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Yayımlanan yazıların bütün yayın hakları yayıncı kuruluşa ait olup, izinsiz,
kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama aktarılamaz.

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt: V, Sayı: 9, yıl: 2017/1

ISSN: 2147-0774

BİNGOL UNIVERSITY
JOURNAL OF THEOLOGY FACULTY

Volume: V, Issue: 9, Year: 2017/1

Sahibi / Owner / المصنف العام /
(Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına)
(On Behalf of Bingol Universty Theology Faculty)
Prof. Dr. Hakan OLGUN

Editör / Editor / رئيس التحرير
Yrd. Doç. Dr. Thamer HATAMLEH
Editör Yardımcıları / Assistants / مساعدوا رئيس التحرير
Arş. Gör. Hüsnü TURGUT
Arş. Gör. Eyüp SEVİNÇ
Arş. Gör. Muhammed ASLAN

Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şirin AYIŞ

Baskı Yeri ve Tarihi / Publication Place and Date
25 Haziran 2017

Kapak ve Sayfa Tasarımı
Şemal Medya Tasarım Ofisi
semalmedya@gmail.com

Baskı / Printing
Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.
Litros Yolu, Fatih İş Merkezi No: 12/210
Topkapı / İstanbul - Tel: 0212 501 47 63

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Hakan OLGUN
Prof. Dr. Orhan BAŞARAN
Doç. Dr. Mustafa KIRKIZ
Doç. Dr. Nusretin BOLELLİ
Doç. Dr. Ousama EKHTIAR
Yrd. Doç. Dr. Muhammed ÇETKİN
Yrd. Doç. Dr. Murat KAYA
Yrd. Doç. Dr. Abdunasır SÜT
Yrd. Doç. Dr. İsmail NARİN
Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÖZDEMİR
Yrd. Doç. Dr. Emrullah ÜLGEN
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şirin AYIŞ
Yrd. Doç. Dr. Bedrettin BASUĞUY

Yazışma Adresi / Corresponding Adress
Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
12000 BİNGÖL
Tel: +90 (426) 2160005 -Fax: +90 (426) 2160035

Elektronik Posta / E-Mail
bingolilahiyatdergisi@hotmail.com

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Bingöl Üniversitesi) Prof. Dr. Abdulaziz BEKİ (Sebahattin Zaim Üniversitesi) Prof. Dr. Abdurrahman ACAR (Dicle Üniversitesi) Prof. Dr. Abdülaziz BAYINDIR (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Ali AKYÜZ (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Bilal AYBAKAN (İbn Haldun Üniversitesi) Prof. Dr. Cafer Sadık YARAN (On Dokuz Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ (Siirt Üniversitesi) Prof. Dr. Erkan YAR (Fırat Üniversitesi) Prof. Dr. Faruk BEŞER (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Fethi Ahmet POLAT (Muş Alparslan Üniversitesi) Prof. Dr. Fuat AYDIN (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Giyasettin ARSLAN (Fırat Üniversitesi) Prof. Dr. Halit ÇALIŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi) Prof. Dr. Hayati AYDIN (Yüzüncü Yıl Üniversitesi) Prof. Dr. Hüseyin HANSU (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. İbrahim YILMAZ (Atatürk Üniversitesi) Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet ERDEM (Fırat Üniversitesi) Prof. Dr. M. Halil ÇİÇEK (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. M. Sait ŞİMŞEK (Necmettin Erbakan Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet KUBAT (İnönü Üniversitesi) Prof. Dr. Muhammed ÇELİK (Dicle Üniversitesi) Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ (Harran Üniversitesi) Prof. Dr. Musa YILDIZ (Gazi Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN (Atatürk Üniversitesi) Prof. Dr. Nurettin CEVİZ (Gazi Üniversitesi) Prof. Dr. Osman GÜRBÜZ (Atatürk Üniversitesi) Prof. Dr. Osman TÜRER (Kilis 7 Aralık Üniversitesi) Prof. Dr. Ömer Mahir ALPER (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Ömer PAKIŞ (Hakkâri Üniversitesi) Prof. Dr. Reşat ÖNGÖREN (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Sahip BEROJE (Yüzüncü Yıl Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet KATAR (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Şamil DAĞCI (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Şehmus DEMİR (Atatürk Üniversitesi) Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR (Amasya Üniversitesi) Prof. Dr. Veddi AKYÜZ (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN (Harran Üniversitesi) Prof. Dr. Eyyüp TANRIVERDİ (Dicle Üniversitesi) Prof. Dr. Necmettin GÖKKİR (İstanbul Üniversitesi) Doç. Dr. Abdurrahman ATEŞ (İnönü Üniversitesi) Doç. Dr. Metin YİĞİT (Dicle Üniversitesi).

Sayı Hakemleri / Referee Board of Thisissue

Prof. Dr. Orhan BAŞARAN (Bingöl Üniversitesi), Prof. Dr. Osamah Ali AL-FAKEER (Yarmouk University/Ürdün), Prof. Dr. Nurettin TURGAY (Dicle Üniversitesi), Prof. Dr. Abdullah AL-RABABAH (Naif Arab University for Security Sciences/Suudi Arabistan), Prof. Dr. İbrahim YILMAZ (Atatürk Üniversitesi), Doç. Dr. Mustafa KIRKIZ (Bingöl Üniversitesi), Doç. Dr. Ousama EKHTIAR (Bingöl Üniversitesi), Doç. Dr. Nasser İbraheim Fadel AL-BANNA (Al-Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University/Suudi Arabistan), Doç. Dr. Mustafa ÖNCÜ (Dicle Üniversitesi), Doç. Dr. Enes ERDİM (Fırat Üniversitesi), Doç. Dr. Metin YİĞİT (Dicle Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. İsmail NARİN (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Bedri ASLAN (Batman Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÖZDEMİR (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Maysoun MARAZIQ (Tayba University/Suudi Arabistan), Yrd. Doç. Dr. Bedrettin BASUĞUY (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Ömer TOKUŞ (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. İbrahim USTA (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Mahmoud Mohammad QADDOM (Bartın Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Cengiz MÜRSELOV (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Abdunasır SÜT (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Muhammad Noor YOSUF (İnönü Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Faisal AL-JAWABRAH (Al-Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University/Suudi Arabistan), Yrd. Doç. Dr. Vezir HARMAN (Namık Kemal Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. M. Cüneyt GÖKÇE (Harran Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Marwan AL-RAYAHNAH (Motah University/Ürdün), Yrd. Doç. Dr. Melek BAĞCI (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Emannullah POLAT (Bingöl Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Firas AL-SHAYEB (Yarmouk University/Ürdün), Yrd. Doç. Dr. Muzaffer ÖZLİ (Fırat Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Yusuf AYDOĞDU (Bingöl Üniversitesi), Öğr. Gör. Aslam JANKIR (Mardin Artuklu Üniversitesi).

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Editörden / *Editorial* 9

Makaleler / *Articles*

Çağdaş Müfessirin Toplumla İletişim Vasıtaları /
Communication Instruments of Contemporary Interpreter
Doç. Dr. Hikmet KOÇYİĞİT 11

حجية القرائن في إثبات الزنا في الشريعة الإسلامية، وقانون العقوبات الأردني /
İslam Şeriatı ile Ürdün Ceza Kanunlarında Karinelerin Zina
İspatında Delil Teşkil Etmesi /*Authentic Clues to Prove Adultery in*
Islamic Law, and the Jordanian Penal Code
Doç. Dr. Hasan Taisir SHAMMOUT 39

الإضافة المعنوية واللفظية في القرآن الكريم /
The Nominal and Main Noun Phrase in Quran
Yrd. Doç. Dr. Mohamed Rızık el-Shahhat Abdelhamıt SHOEIR..... 67

Einige Feststellungen über das Profilbild der Novizen der İsmailağa
Gemeinde (1960-2012): Am Beispiel İstanbul / İsmailağa Cemaatinin
Mürit Profili Üzerine Bazı Tespitler (1960-2012): İstanbul Örneğinde /
Some Findings on the Profiles of the Followers of Ismailaga Community
(1960-2012): The Case of Istanbul
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin DEMİR, Öğr. Gör. Tunay KARAKÖK..... 97

أبو سلام وأحاديثه المعلقة المروية في صحيح مسلم (جمع ودراسة)
Ebu Sellam ve Sahihi Müslim'de
Rivayet Edilen İletli Hadisleri (Araştırma ve Derleme) /
Ebu Sellam and his Hadiths of Hidden Defect (Illat) in the Saheeh Muslim
(Research and Collection)
Dr. Abdulrahman Abdullah Mazyad AL-RAJAAN 115

Teori ve Pratikte Namaz Sonrası Tesbihât
Tasbihât After Prayer From Theory and Practical
Yrd. Doç. Dr. İhsan AKAY 149

الأساليب الإنشائية غير الطلبية في اللهجة اليمنية الشمالية وصلتها بالعربية الفصحى /
Kuzey Yemaniyye
Lehçesinde İnşâi Gayr-i Talebî Üslûbu ve Fasih Arapça ile İlişkisi /
Construction Methods That are Not Order in the Northern Yemen
Dialect and Their Relevance in Arabic Fluent
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Abood YASEEN,
Yrd. Doç. Dr. Amir Rafiq AWLLA..... 169

Arap Edebiyatında Melâhin Eserleri (İbn Dureyd'in Kitâbu'l-Melâhin Örneği) / Melâhin Works in Arab Literature (Ibn Dureyd's Kitab Al-Melâhin Sample)
Arş. Gör. Selman YEŞİL..... 187

من ظواهر النداء المشكّلة في الشعر العربي الحديث دراسة نحوية بلاغية / Modern Arap Şiirinde Nida Üslubu Sorunu Üzerinde Bir Me'ânî İlmi Çalışması / The Phenomenon of Problematic Vocative Case in Modern Arabic Poetry Grammatical Study
Okt. Abdullah MAKTABI..... 197

Tarafe b. el-'Abd'ın Şiirlerinde Hikmet / Windom in Poems of Tarafah b. al-Abd
Okt. Abdullah BEDEVA 219

Arap Edebiyatında Makale ve Türleri / Articles and Article Types in Arabic Literature
Arş. Gör. Sahip AKTAŞ 243

Şeyh Alâeddin İbn-i Şeyh Pir Vakfiyeyi Tarihiyesi Üzerine Bir İnceleme / A Study on Vakfiyeyi Tarihiyesi (Deed of Trust) of Şeyh Alâeddin İbn-i Şeyh Pir
Serdar KARABULUT 263

Çeviriler / Translations

Molla Sadrâ'nın "Halku'l A'mâl Cebr ve İhtiyâr" Risalesinin Çevirisi
Arş. Gör. Sadi YILMAZ 279

Kitap Tanıtımları / Book Reviews

Haçlılar Karşısında İslam'ın Sağlam Bir Kalesi Eyyubiler el-Melikü's-Sâlih Dönemi (637-647/1240-1249), Bedrettin Basuguy, Siyer Yayınları, İstanbul 2017, 470 s.
Yrd. Doç. Dr. Nebi BUTASIM 288

İsa Nasıl Tanrı Oldu? Richard E. Rubenstein (terc: Cem Demirkan), Gelenek Yayınları, İstanbul 2004, 219 s.
Yrd. Doç. Dr. İbrahim USTA..... 292

الإنسان مسيراً مختيراً؟

Muhammed Sait Ramazan el-Butî, Daru'l-Fikr'il-Muasır, Beyrut 2009, 238 s.
Arş. Gör. Hüsnü TURGUT..... 297

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNNİRRAHÎM

Salih amellerin kendi yardımıyla gerçekleştiği Allah'a hamd olsun. Emin olan ilk öğreticiye, ehl-i beytine ve ashabına salât ve selam olsun. Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi olarak dergimizin yeni sayısını ilim camiasına ve araştırmacılara takdim etmenin mutluluğunu yaşamaktayız. İlmi çabalara katkı sağlamanın bir ürünü olan dergimiz, günden güne gelişerek yayın serüvenine devam etmektedir.

Dergimize geçmiş sayılarda olduğu gibi bu sayıda da birbirinden değerli ilim adamının katkısı olmuştur. Farklı bilim dallarından makale, çeviri ve kitap tanıtımlarıyla dergimizin oluşumuna öncülük eden ilim âşıklarına ve hakemlik taleplerimize olumlu karşılık vererek katkılarını esirgemeyen hakem heyetine şükranlarımı sunarım. Son olarak dergimizin kalitesi adına ellerinden gelen çabayı esirgemeyen üniversitemiz hocalarına ve editör yardımcılığını üstlenen Arş. Gör. Hüsnü TURGUT'a, Arş. Gör. Muhammed ASLAN'a ve Arş. Gör. Eyüp SEVİNÇ'e teşekkür ederim.

Yeni sayıda buluşmak dileğiyle...

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين، الذي بنعمته تتم الصالحات، والصلاة والسلام على المعلم الأمين، وعلى آله وصحبه أجمعين، مواكبةً للنهضة العلمية التي يشهدها بلدنا العزيز تركيا، وتأكيداً للمعارف، والعلوم التي تتسع يوماً بعد يوم في جامعتنا العزراء، يسرُّنا في كلية الإلهيات في جامعة بنكول أن نرف إلى الباحثين والدارسين مجلِّتنا- العدد الجديد (التاسع) للسنة الخامسة على التوالي، وقد ضمَّ بين دفتيه بحثاً ودراسات قيِّمة لكوكبة من الأساتذة والباحثين في مجالات عديدة؛ تتصدَّرها علوم الشريعة الإسلامية من قرآن وحديث وفقه ولغة عربية، وضمت المجلة علوماً أخرى منها تاريخ الإسلام والتصوف وعلم الكلام، فكان من كَلِّ حقلٍ معرَّبٍ زهرةً جميلة غرست حتى ازدهت حديقته بألوان رائعة ومناظر يرق لها شعاف القلب؛ فهني جواهر الحكمة ودرر العلم موزعةً بشكلٍ علمي متناسقٍ يُفرِّحُ الزُّراعَ ويشرحُ صدور الحاصِدين من طلبة العلم ومحبي المعرفة.

وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم.

رئيس هيئة التحرير/ Editör

Yrd. Doç. Dr. Thamer HATAMLEH/دكتور ثامر حتاملة

